

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 40/2508

พนักงานอัยการ กรมอัยการโจทก์ นางเพ็ญ ราชเวชพิศาล ที่ ๑ นายพิศาล ราชเวชพิศาลที่ ๒ ร้อยตรีจันทร ราชเวชพิศาล ที่ ๓ จ.ร่วมนายนถวิล ชาญเลขาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.วิ.อ. มาตรา 218

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 นั้น เมื่อกรณีเป็นการฉ้อโกงเอา หนังสือสัญญาไปทรัพย์สินที่ผู้เสียหายสูญเสียไปก็คือหนังสือสัญญา พนักงานอัยการคงเรียกคืนได้แต่ ตัวหนังสือสัญญาเท่านั้น จะขอมาด้วยว่า ถ้าหากจำเลยส่งสัญญาไม่ได้ ให้ใช้เงินอันเป็นหนี้ตาม สัญญาแทนนั้น หาได้ไม่ เพราะไม่อาจกล่าวได้ว่าผู้เสียหายได้สูญเสียทรัพย์สินที่มีราคาตามหนี้ใน สัญญา สัญญา แม้หนังสือสัญญาสูญหายก็ยังฟ้องร้องเรียกหนี้คืนได้ มิใช่ว่าหนี้นั้นจะพลอยสูญไป ด้วย หนี้ตามสัญญาเป็นอย่างไร ผู้เสียหายชอบที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก เมื่อคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์มีผลเป็นการพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นในส่วนอาญาที่ลงโทษจำเลยฐานฉ้อโกง หนังสือสัญญา คงพิพากษาแก้แต่เพียงว่า โจทก์จะขอเข้ามาในคดีนี้ว่า ถ้าจำเลยคืนสัญญาไม่ได้ ใช้จำเลยใช้เงินแทนไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายจะต้องดำเนินเป็นคดีแพ่งขึ้นใหม่อีกสำนวน หนึ่ง เช่นนี้ จำเลยจะฎีกาข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญาเงินหาได้ไม่ ต้องห้ามตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 เพราะศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ลงโทษ จำคุกจำเลยไม่เกิน 5 ปี

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้กู้เงินผู้เสียหาย ฯลฯ เอาโฉนดที่ดิน 5 โฉนด มอบให้ผู้เสียหายยึดถือไว้เป็น ประกัน ฯลฯ ต่อมาวันที่ 30 กันยายน 2489 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายว่าจะเอาโฉนดที่ดินให้ผู้เสียหาย ฯลฯ แล้วเพทุบายขอรับโฉนดไปจากผู้เสียหายว่าจะเอาไปทำการโอนให้ตามข้อตกลง แต่จำเลยโอนให้ เพียง 2 โฉนด ฯลฯ กับต่อมาวันที่ 3 - 4 ตุลาคม 2498 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายว่า จำเลยได้โอนโฉนด ให้เรียบร้อยแล้ว รอแต่วันรับโฉนดเท่านั้น ผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องยึดหนังสือสัญญาไว้ ผู้เสียหาย หลงเชื่อ ได้มอบหนังสือสัญญาให้จำเลยไป ทั้งนี้ ตามวันเวลาดังกล่าว จำเลยมีเจตนาทุจริต หลอกลวงให้ส่งโฉนดและรับไปแล้วได้ฉ้อโกงเอาไว้ และมีเจตนาทุจริตคิดหลอกลวงให้ผู้เสียหายส่ง หนังสือสัญญา ฯลฯ ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์จะฟังว่า โฉนดที่ดินที่โจทก์หาว่าจำเลยฉ้อโกงนั้นไม่ได้อยู่กับ ผู้เสียหาย ก็ยังอาจฟังว่าจำเลยหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าจำเลยได้ขอให้จำเลยไป เพราะ เป็นคนละเหตุ ทั้งข้อหาว่าจำเลยฉ้อโกงโฉนดและข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญา ต่างกรรมต่างวาระ กัน แยกกันได้เป็น 2 กระทำ (ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 27/2507) (หมายเหตุ :- (1) จำเลยขอให้รับรอง ฎีกาข้อเท็จจริง แต่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นสั่งว่าศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขมา ไม่ต้องห้ามจึงไม่ รับรองให้ และสั่งรับฎีกาจำเลย แต่ศาลฎีกาเห็นว่า เฉพาะฎีกาข้อเท็จจริงต้องห้าม จึงไม่วินิจฉัยให้ (2) ที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยเป็นผิดฐานปลอมหนังสือไว้ด้วย แต่ปรากฏว่า ฎีกาจำเลยข้อนี้เป็นฎีกาข้อเท็จจริง ต้องห้าม จึงไม่ปรากฏข้อวินิจฉัย ตามมติดังกล่าวใน คำพิพากษา)โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้เงินนางเพ็ญผู้เสียหายหลายคราวมอบโฉนดที่ดินให้ยึดถือไว้เป็น ประกัน จนครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๔๙๘ คิดเป็นเงิน ๑๖๔,๐๐๐ บาท จำเลยมอบโฉนดที่

๕๖๙๖, ๕๖๔๔, ๕๖๔๙, ๖๙๒๓ และ ๙๗๘๐ ให้นางเพ็ญไว้ ต่อมาจำเลยได้หลอกลวงนางเพ็ญว่า จะโอนโฉนดทั้ง ๕ ดังกล่าวให้ แล้วเพทุบายขอรับโฉนดทั้ง ๕ ไป แต่จำเลยได้โอนให้เพียง ๒ โฉนด คือ โฉนดที่ ๕๖๙๖ และ ๙๘๗๐ ส่วนอีก ๓ โฉนดนัดไปวันหลัง และจำเลยได้หลอกลวงนางเพ็ญว่า จำเลยได้โอนโฉนดให้เรียบร้อยแล้ว รอแต่วันรับโฉนดเท่านั้น นางเพ็ญไม่จำเป็นต้องยึด หนังสือสัญญาจำนวน ๑๖๔,๐๐๐ บาทไว้ นางเพ็ญหลงเชื่อ ได้มอบหนังสือสัญญาให้จำเลยไป ทั้งนี้ โดยจำเลยมีเจตนาทุจริตคิดหลอกลวงให้นางเพ็ญส่งโฉนด ๓ ฉบับนั้นให้จำเลยไปรับแล้ว จำเลยฉ้อโกงเอาไว้ และมีเจตนาทุจริตคิดหลอกลวงให้นางเพ็ญส่งหนังสือสัญญาดังกล่าว ซึ่งเมื่อ คิดหักราคาที่ดิน ๒ โฉนดที่ได้รับโอนแล้ว คงเหลือเงินตามสัญญา ๑๑๐,๘๙๙ บาท นอกจากนี้ เมื่อ จำเลยดัดมาขอรับโฉนดเลขที่ ๕๖๙๖ และหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ร่วมที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งให้ จำเลยไปทำการแบ่งแยกเป็นคลองไปแล้ว จำเลยบังอาจปลอมหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ โดยเติมข้อความว่า "และโอนขาย" ลงไป แล้วใช้ให้นายแอ็ดนำไปแสดงต่อเจ้าพนักงานหอ ทะเบียนที่ดิน ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๒๒๒, ๒๒๓, ๓๐๔ ให้จำเลยคืน โฉนด ๓ โฉนด และสัญญาเงิน ถ้าส่งสัญญาไม่ได้ให้ใช้เงิน ๑๑๐,๘๙๙ บาทแก่นางเพ็ญ จำเลย ให้การปฏิเสธและว่าฟ้องเคลือบคลุม ศาลอาญา (โดยศาลแขวงพระนครเหนือส่งสำนวนให้ พิพากษา) ฟังว่า จำเลยเป็นลูกหนี้นางเพ็ญตามสัญญา ได้หลอกลวงเอาโฉนด ๓ โฉนดไป และ หลอกลวงให้นางเพ็ญคืนสัญญาจริง และยังได้ปลอมใบมอบฉันทะ ๒ ฉบับ โดยเติมข้อความดัง โจทก์หา พิพากษาว่าจำเลยผิดฐานปลอมหนังสือและฉ้อโกงตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๒๒๒, ๒๒๓ และ ๓๐๔ รวม ๒ กระทง ลงโทษกระทงหนักฐานปลอมหนังสือ จำคุก ๑ ปี ๖ เดือน ให้ จำเลยคืนโฉนด ๕๖๔๔, ๕๖๔๙ และ ๖๙๒๓ และสัญญาเงิน ๑ ฉบับ ราคา ๑๖๔,๑๐๐ บาท ถ้าส่ง ไม่ได้ให้ใช้เงิน ๑๑๐,๘๙๙ บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ฟังว่า จำเลยเป็นหนี้นางเพ็ญ ๑๖๔,๑๐๐ บาท และจำเลยได้ฉ้อโกงเอาสัญญาไป ส่วนโฉนดปรากฏว่าอยู่ที่หอทะเบียน จะฟัง วางนางเพ็ญได้มอบให้จำเลยไปหรือจำเลยฉ้อโกงโฉนดไม่ได้ พิพากษาแก้ว่า ให้จำเลยคืนสัญญา เงินฉบับต้นเงิน ๑๖๔,๑๐๐ บาท ส่วนนางเพ็ญจะมีสิทธิเรียกหนี้สินได้เท่าใด ให้นางเพ็ญฟ้องเป็น คดีแพ่งขึ้นมาใหม่ จำเลยไม่ต้องคืนโฉนดทั้ง ๓ นอกนั้นยืน อัยการโจทก์กับนางเพ็ญโจทก์ร่วมและ จำเลย ฎีกา ศาลฎีกาพิจารณาคดีแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ นั้น ได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่แล้วเห็นว่า เมื่อกรณีเป็นการฉ้อโกงเอาหนังสือสัญญาไป ทรัพย์สินที่ ผู้เสียหายสูญเสียไปก็คือ หนังสือสัญญา พนักงานอัยการคงเรียกคืนได้แต่ตัวหนังสือสัญญานั้น เท่านั้น จะขอมาด้วยว่า ถ้าหากจำเลยส่งสัญญาไม่ได้ ให้ใช้เงินอันเป็นหนี้ตาม สัญญาแทนนั้นหาได้ ไม่ แม้หนังสือสัญญาสูญหายไป ก็ยังฟ้องร้องเรียกหนี้กันได้ มิใช่ว่าหนี้นั้นจะพลอยสูญไปด้วย หนี้ตามสัญญาได้อย่างไร ผู้เสียหายชอบที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก จึงไม่มีทางบังคับให้ ตามที่โจทก์ขอ ในประเด็นเรื่องฉ้อโกงโฉนดตามฎีกาโจทก์นั้น คดียังฟังไม่ได้ว่าจำเลยได้หลอกลอง ฉ้อโกงโฉนดเลขที่ ๕๖๔๔, ๕๖๔๙ และ ๖๙๒๓ ตามฎีกาจำเลย ศาลฎีกาวินิจฉัยประเด็นเรื่องฉ้อโกง หนังสือสัญญาโดยที่ประชุมใหญ่แล้วเห็นว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีผลเป็นการพิพากษายืน ตามศาลชั้นต้นที่ให้ลงโทษฐานฉ้อโกงหนังสือสัญญา เพราะศาลอุทธรณ์มิได้แก้ไขเกี่ยวกับโทษ หรือความผิดของจำเลยในเรื่องนี้ประการใด คงพิพากษาแก้แต่เพียงว่า โจทก์จะขอเข้ามาในคดีนี้ ว่า ถ้าจำเลยคืนสัญญาไม่ได้ ในจำเลยใช้เงินแทนนั้นไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องที่นางเพ็ญจะต้อง ดำเนินเป็นคดีแพ่งขึ้นมาใหม่อีกสำนวนหนึ่ง ฉะนั้นจำเลยจะฎีกาข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องฉ้อโกง หนังสือสัญญาเงินหาได้ไม่ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘

เพราะศาลอุทธรณ์พิพากษา ยืนตามศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๕ ปี สำหรับปัญหาที่จำเลยอ้างว่าศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงนอกพยานหลักฐาน ศาลฎีกาเห็นฟ้องโจทก์มีประเด็นดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมา และศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานในสำนวนแล้ว นอกจากนี้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเห็นว่า แม้ศาลอุทธรณ์ฟังว่าโฉนดที่โจทก์หาว่าจำเลยฉ้อโกงไม่ได้ อยู่ที่นางเพ็ญ ก็ยังอาจฟังได้ว่า จำเลยหลอกลวงให้นางเพ็ญหลงเชื่อว่าจำเลยได้ขอให้จดทะเบียน ๓ ทำการโอนโฉนดเหล่านั้นให้นางเพ็ญแล้ว นางเพ็ญจึงคืนสัญญาให้จำเลยไป เพราะเป็นคนละเหตุ ทั้งข้อหาว่าจำเลยฉ้อโกงโฉนดและข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญา ก็เป็นเรื่องต่างกรรมต่างวาระกัน แยกได้ ๒ กระทั่ง ไม่มีเหตุที่จะอ้างว่าศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงนอกสำนวน เหตุอื่นที่จำเลยยกขึ้นฎีกาในประเด็นฉ้อโกงสัญญา ก็เป็นการคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง จำเลยฎีกาไม่ได้ ในความผิดฐานปลอมหนังสือมอบฉันทะ จำเลยฎีกาว่าพยานโจทก์แตกต่างกัน ควรฟังตามที่จำเลยนำสืบ มิฉะนั้น ก็ควรฟังตามคำพยานโจทก์ซึ่งจะเห็นได้ว่า การกระทำของจำเลยเป็นเรื่องยกยอกลายมือ จะลงโทษฐานปลอมหนังสือไม่ได้ ดังนี้ เป็นการเถียงข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาเช่นเดียวกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพบย เลขยานนท์ · สัญญา ธรรมศักดิ์ · สวัสดิ์ พานิชอัตรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/40/2508>